

СИМОН ПЕТЛЮРА

ВИДАННЯ МІЖОРГАНІЗАЦІЙНОГО КОМІТЕТУ ПО УВІКОВІЧЕННЮ ПАМ'ЯТИ С. ПЕТЛЮРИ.

1 9 2 7

З друкарні Видавництва „ЧОРНОМОР“.
К Л І Ш.

СИМОН ПЕТЛЮРА.

(КОРОТКИЙ БІОГРАФІЧНИЙ НАРИС).

Народився Симон Петлюра 10 травня р. 1879 на Полтавщині, в убогій українській сім'ї. Науку pobрав у бурсі й духовній семінарії, пізніш в університеті.

З молодих років зачав працювати в тайних українських організаціях, а згодом цілком поринає у вир національно-політичного життя й в р. 1900 вже зявляється одним з основників Революційної Української Партії, яка в справі відродження української національно-державної ідеї відіграла величезне значіння.

З лона цієї першої української політичної партії згодом повстали інші і між ними — Українська Соціал-Демократична Робітничка Партія, в передових рядах якої знайшовся й С. Петлюра.

Вузькі рямці партійної праці скоро перестають його задовольняти. Його ширший розмах шукає ширших просторів, і Він йде в народ й не покладаючи рук працює серед селян й робітників, підносить нові ідеї, голосить кличі, освідомлює, гуртує й організує масу народню, виявляючи при цьому надзвичайну жвавість та рухливість.

Будучи від природи знаменитим бесідником, С. Петлюра з часом стає незрівняним промовцем, передовим публіцистом, визначним громадським діячем й добрим організатором.

При участі С. Петлюра зявляється у Києві перша українська газета „Громадська Думка“, пізніше — „Рада“ й робітничий орган „Слово“, редактором якого є сам С. Петлюра.

Пореволуційна реакція першої російської революції запроторує С. Петлюру до в'язниці й пізніше викидає по-за межі України.

Діставшись в р. 1907 до Петербургу й пізніше до Москви, Він з усією кипучою енергією своєї натури відається праці для Батьківщини. Організує українське студентство в тісню „Громаду“, керує ним і на праг-ле, відає цілий свій вільний час і досвід іншим товариствам українським й організаціям.

В Москві, купно з іншими видатними українцями, працює коло відомого українського періодичного видавництва, в московській мові, „Украинская Жизнь“, якого зявляється душею й фактичним редактором.

Велика російська революція р. 1917 застала С. Петлюру в „Земському Союзі“, на близьких тилах західного російського фронту.

В травні р. 1917 у Києві відбувається Перший Всеукраїнський Військовий Зїзд. С. Петлюру обирається на голову зїзду I, пізніше, на голову утвореного зїздом Генерального Військового Комітету.

В червні р. 1917 відбувається Другий Всеукраїнський Військовий Зїзд, де С. Петлюру знову обирають до Генерального Військового Комітету.

Пізніше входить Він до складу Уряду України — Генерального Секретаріату, — яко секретарь (міністр) Справ Військових.

В цій своїй ролі С. Петлюра прикладає всіх зусиль, щоби посеред розбурханого революційного моря створити хоч будь-які основи української збройної сили.

Поруч з Богданівським полком, сформованим в перші дні революції, повстають у Києві полки — Полуботківський і пізніше Дорошенківський, а в листопаді р. 1917 й ціла дивізія Сердючка; на фронті, з військ російських, зачали виділятися цілі дивізії і корпуси й підпорядковуватися секретареві Військових Справ відродженої України.

Не співчуваючи новому напрямкові в українському Уряді С. Петлюра, в кінці р. 1917, зрікається посади Секретаря Справ Військових й виходить зі складу Уряду, але не полишає діла дальшої організації війська українського.

В короткий час сформує Слобідський Кіш й, з наказу Генерального Секретаріату, стає командиром його.

На чолі цього Кошу С. Петлюра веде запеклу боротьбу з большевицькою армією Муравйова.

В цих боях, страшних, запеклих, С. Петлюра виявляє надзвичайну особисту відвагу, енергію та рішучість.

За часів гетьманських і порядкування німців на Україні С. Петлюра залишив військо й перейшов знову на громадсько-політичну працю, де, по виборан, стає на чолі Київського Земства, а пізніше й на чолі цілого Всеукраїнського Земського Союзу.

Боронючи інтересів Народу Українського зі свого цього становища С. Петлюра виступає з відомим протестом проти політики німецького командування на Україні.

За це попадає до в'язниці, в якій просиджує три з лишнім місяці.

Тим часом незадоволення станом речей на Україні росте й росте.

В загальному протесті об'єднуються всі українські політичні партії та групи й утворюють із себе „Національний Союз“.

Союз кидає гасло до всенароднього повстання, яке й вибухає по цілій Україні 15 листопаду р. 1918.

На чолі повстання Національний Союз настановлює Директорію під головуванням Винниченка, а на чолі війська — стає, з ramen Союзу, вилучений з в'язниці за три дні до цього С. Петлюра яко, Головний Отаман війська того та член Директорії.

Місяць цілий триває повстання, і аж ось у грудні р. 1918 військо Директорії остаточно перенагає, й С. Петлюра побідно вступає в золотoverхий Київ — столицю України.

Це була кульмінаційна точка воєнних успіхів і слави С. Петлюри.

Та не довго користалася Україна з тих успіхів Петлюри. Скоро знову посунули червоні горди московські й заповнили Україну.

Українське військо, переножене в нерівній боротьбі, змушене відховити на захід.

Червоне командування большевицьке кидає на українську армію все нові й нові сили, намагаючись за всяку силу знищити її, щоб потім, через Галичину, подати руку помочі комуністичній тоді Угорщині.

Та С. Петлюра зі своєю героїчною армією не піддався ворогові й тим не дав червоній язві прорватися в Західну Європу. Президент Мадярщини адмірал Горті пізніше ажуквав С. Петлюру в особливому відручному листі за врятування Венгрів од чуми московської — комуни.

На жаль, стримавши навалу червону, не повелося Головному Отаманові розвинути дальшу акцію до викинення ворога за межі України.

Причиною до того були: революційний хаос, війна горожанська, безладдя, пошести, що десяткували військо, повне вичерпання засобів харчових і бойових, ліків і, в такому стані, війна на всі fronti.

В оцей найбільш несприятливий і важкий момент, коли зарева пожерів охопили цілу Україну, коли пошестіні хороби косили військо й людність, коли розпач й розтіч обхоплює найширші верстви громадянські, що вже готові здатися на ласку ворога, — С. Петлюра переймає на себе одного верховну владу України й, не припиняючи й на хвилю, продовжує боротися на чолі незначних решток війська за здійснення вимріяної ідеї державної незалежності України.

Не вбачаючи всеж можливости власними силами подолати переважаючого ворога, Головний Отаман

С. Петлюра в Західній Європі шукає спільників й знаходить їх в лиці Польщі, з якою в квітні р. 1920 списує військову і політичну умову.

Та й це не допомогло С. Петлюрі відвоювати Україну від ворогів її.

Полишений спільниками, переможений в боротьбі, відходить Він з військом на чужину. Але й там не полишає праці — їде до Парижу підготовляти на міжнародній арені той ґрунт до визволення Батьківщини, якого до цього часу бракувало.

Та злочинна рука післаного Москвою наймита-ката, жнда Шмуля Шварцбарта, 25 травня р. 1926 на вулицях Парижу прикоротила життя Великої Людяни, найвидатнішої постаті в добі наших визвольних змагань, достойного Вождя свого Народу, що твердою ногою прямував до єдиної заповідної мети — осягнення відрічних ідеалів — виборення Самостійної Держави для Народу Українського, — й не дала йому дочекатися наслідків так великої праці своєї.

М. С.

Симон Петлюра, Голова Директорії і Головний Отаман Війська У. Н. Р.

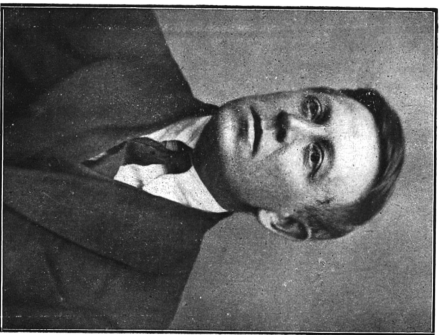
Голова Директоріт і Головний Отаман Війська У. Н. Р. Симон Петлюра та Начальний Вождь Річпосполитої Польської Юзеф Пілсудський на параді в Станіславові з нагоди освячення бронепотяга Української Армії „Кармелюк“ в р. 1920.

Симон Петлюра в січні р. 1918 в Київі — Командир
Харківського Слобідського Коша.

Головний Отаман Симон Петлюра в р. 1919.

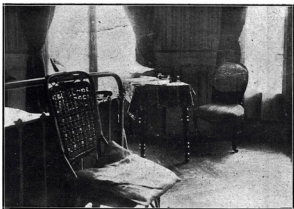
Симон Петлюра в січні 1926 року.

Місце на розі rue Racine і бульвару St. Michel, де вбито С. Петлюру.
(зазначено хрестиком).

Стіл Симона Петлюри.

Кімната С. Петлюри. Стіл залишено так, як він його залишив з недокінченою працею, виходячи з дому востаннє перед смертю.

Панахида на могилі Симона Петлюри в сороковий день смерті.

Жалібна академія в 40-у днину смерті с.п. Симона Петлюри, впорядкована об'єднаним Комітетом Укр. Емігр. Організацій Каліша й його околиць 4 липня р. 1926, в залі Т-ва Ремесників Християнських в Каліші

Після паняхиди в дню 27 травня в Домі Українського інваліда.

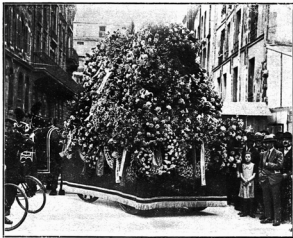
Могилка Симона Петлюри на цвинтарі Montparnasse.

Квіти на могилі на цвинтарі Montparnasse.

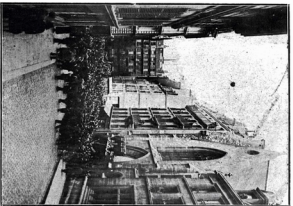
З жлібного походу на бульварі Edgar Quinet.

Колесниця з вікнами.

Колесниця з домовиною і похід на вулиці Св. Якова проти Сорбонн.

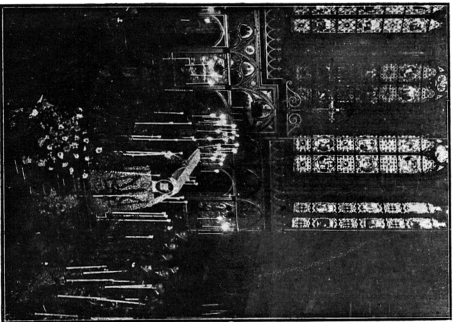
Жалібний похід рушає від церкви на цвинтар.

На вулиці перед церквою під час „вічної пам'яті“.

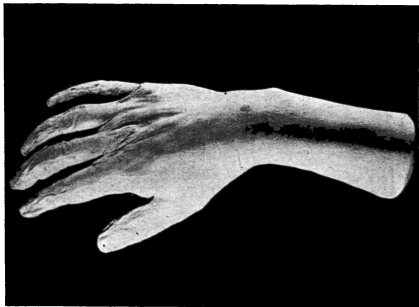
Домоанну виносять з церкви.

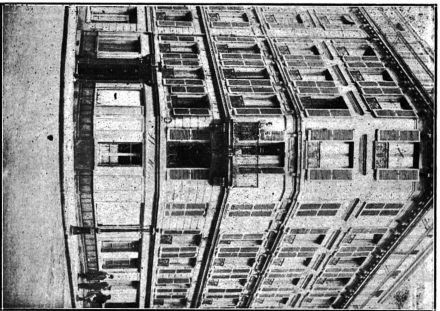
**Домовина з тілом Симона Петлюри в Румунській
Православній церкві.**

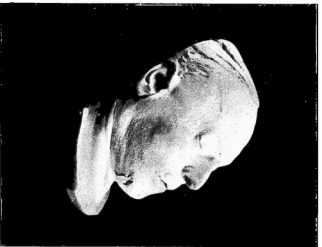
Тіло С. Петлюри, привезене з Institut Medico-Légal, вносять до церкви.

Маска з руки Симона Петлюри.

Дім на розі rue Thénard і rue de Latran, де жив С. Петлюра в Парижі (вікна його кімнати зазначено хрестиком).

Масла, з обличчя Симона Петлюри.

Козацька церква Св. Покрови в Українській Станції при м. Каліші, в якій в р. 1921 з воцтвом своїм молився за Україну с. п. Головний Отаман Симон Петлюра